

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 73/08-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. apríla 2008 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka o sťažnosti Ing. J. Z., L., zastúpeného advokátkou JUDr. J. O., L., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 34/98 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. J. Z. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 34/98 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 34/98 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

3. Ing. J. Z. priznáva finančné zadostučinenie v sume 80 000 Sk (slovom osemdesiat tisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Levice povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Levice je povinný uhradiť Ing. J. Z. trovy právneho zastúpenia v sume 6 296 Sk (slovom šesťtisícdeväťdesiatšesť slovenských korún) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. J. O., L., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 73/08-12 zo 6. marca 2008 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. J. Z., L. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. J. O., doručenú ústavnému súdu 30. októbra 2007, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 34/98.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ 4. marca 1998 podal okresnému súdu žalobu o ochranu osobnosti proti Ing. I. K. (ďalej len „žalovaný v I. rade“) a proti S. (ďalej len „žalovaný v II. rade“). Sťažovateľ sa žalobou domáhal zaviazať žalovaného v I. rade strieť uverejnenie ospravedlnenia konkrétneho znenia v denníkoch Nový čas, SME, Pravda a Slovenská republika, ako aj jeho odvysielanie rozhlasovými stanicami Rádio Twist a Fun Rádio, uložiť povinnosť uhradiť mu náklady uverejnenia a odvysielania uvedeného

ospravedlnenia a zaviazat' ho z titulu nemajetkovej ujmy zaplatit' mu sumu 100 000 Sk. Sťažovateľ v priebehu konania svoj návrh zmenil v časti týkajúcej sa zaplataenia nemajetkovej ujmy tak, že túto sumu zvýšil na 3 000 000 Sk.

Vo vzťahu k žalovanému v II. rade sa sťažovateľ domáhal, aby mu okresný súd uložil povinnosť odvysielat' v relácii Noviny STV ospravedlnenie a zaviazal ho z titulu nemajetkovej ujmy zaplatit' mu sumu 100 000 Sk. Svoj návrh v časti požadovanej nemajetkovej ujmy sťažovateľ v priebehu konania zmenil na sumu 5 000 000 Sk.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že predmetné konanie dosiaľ nebolo právoplatne skončené.

V rámci odôvodnenia svojej sťažnosti sťažovateľ ďalej uviedol: „*Poukazujem najmä na neprimerane dlhý časový odstup jednotlivých pojednávanií. Prvé pojednávanie sa konalo 4 mesiace od podania návrhu a bolo odročené až na október 1998 pre neprítomnosť odporcu v I. rade, hoci súd mohol pojednávať a odporcu v I. rade vypočuť pred dožiadaným súdom...*

Súdu vytykám, že bezdôvodne odročoval pojednávania, pojednávania sa konali s odstupom neprimerane dlhých období, požadoval rôzne správy a vyjadrenia bez súvisu s vecou, nenáležite zisťoval pobyt účastníka konania zastúpeného advokátom, nerešpektoval procesnoprávne ustanovenia pri doručovaní rozhodnutia, po vznesení námietky zaujatosti, nesprávne vyznačil právoplatnosť rozhodnutia, ktorým nemeritórne skončil konanie a uložil spis do archívu, v neprimerane dlhej lehote predložil spis odvolaciemu súdu... atď...

Sťažovateľ som bol k súdu maximálne ústretový, pravidelne som sa zúčastňoval pojednávanií, predkladal listinné dôkazy pokiaľ som nenadobudol pocit, že konajúca sudkyňa koná zaujato...

Súd predovšetkým nerešpektoval dĺžku konania a rozhodnutia v predmetnej veci upravenú ustanovením § 200i ods. 4 OSP (účinným v čase podania návrhu), v zmysle ktorého bol povinný rozhodnúť vo veci ochrany osobnosti najneskôr do jedného roka od podania žaloby.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vydal nález, v ktorom vysloví, že jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli postupom okresného súdu v predmetnom konaní porušené, prikáže okresnému súdu v tejto veci konať ďalej bez zbytočných prietáhov, prizná mu primerané finančné zadost'učinenie v sume 500 000 Sk a náhradu trov konania v sume 33 695 Sk.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 378/08 z 27. marca 2008, v ktorom okrem iného uviedol: „*Oboznámila som sa obsahom spisu... a na základe podrobnej analýzy, chronológie priebehu konania som toho názoru, že vo veci zo strany tunajšieho súdu k prietahom v predmetnej veci nedošlo.*“

Prílohou vyjadrenia okresného súdu bolo stanovisko zákonnej sudkyne obsahujúce podrobnú chronológiu priebehu konania, v ktorom sa okrem iného uvádza: „*Jedná sa o spor, kde nebolo možné rozhodnúť bez prítomnosti odporcu v I. rade. Pokiaľ sa odporca v I. rade, resp. iný účastník konania ospravedlnil a ospravedlnenie bolo opodstatnené bola som povinná ho rešpektovať... Sám navrhovateľ si začal od 27. 9. 2000 robiť prietahy v konaní. Nereagoval na žiadnu výzvu zo súdu ani na poštu, ktorá mu bola adresovaná z Okresného súdu Levice... nepreberal poštu zo súdu od 22. 7. 2003...*

uvádza ako adresu svojho trvalého bydliska... L. Zo skúsenosti súdu, ktorý rozhoduje vo veci samej je zrejmé, že menovaný sa na uvedenej adrese nezdržiava, jeho prístupom k samotnému súdnemu konaniu si takto sám spôsobuje, že súd v primeranom čase nemá možnosť ukončiť konanie meritórnym rozhodnutím o tej časti konania, v ktorej je ešte potrebné rozhodnúť.“

Sťažovateľ vo svojom vyjadrení doručenom ústavnému súdu 17. apríla 2008 k stanovisku okresného súdu uviedol: „*súd sa snaží prietahy v konaní preniesť výlučne na sťažovateľa. Opisovanie niektorých skutočností zákonnou sudkyňou vôbec so sporom .. nesúvisí, hodnovernosť obsahu niektorých vyjadrení sudkyne nemožno verifikovať, lebo nie sú obsahom spisu v predmete sporu...*

Pokiaľ ide o samotné vyjadrenie predsedu Okresného súdu v Leviciach, že je toho názoru, že k prietahom v predmetnej veci nedošlo s odkazom na podrobnú chronológiu

priebehu konania podanú JUDr. E. K., považujem ho za nedôvodné a nepostačujúce, ale aj za nepreskúmateľné, nakoľko vlastný názor predsedu súdu vo vyjadrení neprezentuje.“

Ústavný súd zo súvisiaceho súdneho spisu zistil tento priebeh konania:

- 4. marca 1998 sťažovateľ podal okresnému súdu žalobu,
- 20. marca 1998 okresný súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku,
- 16. apríla 1998 okresný súd vyzval žalovaných na vyjadrenie k žalobe,
- 21. júla 1998 sa konalo prvé pojednávanie vo veci (žalovaný v I. rade bol neprítomný a žalovanému v II. rade nebolo vykázané doručenie, pojednávanie bolo odročené bez prerokovania veci),
 - 9. októbra 1998 sa konalo druhé pojednávanie (žalovaný v I. rade nebol neprítomný, právny zástupca sťažovateľa predniesol návrh a jeho zmenu v časti požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú okresný súd pripustil a pojednávanie bolo odročené),
 - 18. decembra 1998 sa konalo tretie pojednávanie,
 - 20. mája 1999 Okresný súd Bratislava II ako dožiadaný súd vykonal výsluch žalovaného v I. rade (žiadosť o výsluch okresného súdu z 29. decembra 1998; spis sa nachádzal na Okresnom súde Bratislava II v období od 18. januára 1999 do 25. mája 1999),
 - nariadené ďalšie pojednávania na 10. september 1999 (odročené bez prerokovania veci z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne), 18. január 2000 (odročené bez prerokovania veci z dôvodu práceneschopnosti právneho zástupcu žalovaného v I. rade), 19. máj 2000, 19. jún 2000 (v spise sa nenachádza záznam o konaní tohto pojednávania), 29. september 2000 (odročené bez prerokovania veci z dôvodu vznesenia námietky zaujatosti sťažovateľom voči zákonnej sudkyňi). Okresný súd priebežne zisťoval pobyt žalovaného v I. rade za účelom doručenia predvolaní na pojednávanie,
 - 27. septembra 2000 sťažovateľ podal okresnému súdu námietku zaujatosti voči zákonnej sudkyňi a z toho dôvodu bol spis predložený Krajskému súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“), ktorý rozhodol, že sudkyňa nie je vylúčená z prerokovania veci (spis sa nachádzal na krajskom súde v období od 16. októbra 2000 do 14. decembra 2000),

- 6. apríla 2001 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom sťažovateľ bez ospravedlnenia nebol prítomný, bol vypočutý žalovaný v I. rade a okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 8 C 34/98-99 tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol,

- 22. júna 2001 podal sťažovateľ proti rozsudku okresného súdu odvolanie, krajský súd svojím rozsudkom č. k. 7 Co 320/01-128 z 28. februára 2003 čiastočne zrušil rozsudok okresného súdu a vec vrátil na ďalšie konanie (spis sa nachádzal na krajskom súde v období od 17. augusta 2001 do 15. mája 2003),

- predmetom ďalšieho konania okresného súdu zostal len nárok sťažovateľa na nemajetkovú ujmu proti žalovanému v II. rade,

- 14. júla 2003 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby sa v lehote 20 dní vyjadril k dôvodom zmeny žaloby týkajúcim sa požadovanej výšky nemajetkovej ujmy a k podrobnejšiemu zdôvodneniu žaloby v tejto časti. Ďalšie úkony okresného súdu spočívali v pokusoch o doručenie tejto výzvy sťažovateľovi (výzva bola sťažovateľovi doručená na inú adresu ako adresu bydliska uvedenú v spise),

- 16. marca 2004 sa zákonná sudkyňa vyjadrila k námietke zaujatosti vznesenej sťažovateľom ešte 5. apríla 2001 voči celému okresnému súdu a aj krajskému súdu (vznesená námietka zaujatosti bola zákonnej sudkyňi predložená po pojednávaní 6. apríla 2001, pozn.). Následne sa k tejto námietke vyjadrili aj všetci sudcovia okresného súdu. Krajský súd posúdil námietku zaujatosti ako nedôvodnú svojím uznesením z 31. marca 2004 (spis sa nachádzal na krajskom súde od 30. marca 2004 do 21. apríla 2004),

- 23. júna 2004 okresný súd vyzval sťažovateľa na splnenie výzvy zo 14. júla 2003, na ktorú sťažovateľ nereagoval a 13. júla 2004 mu bola zaslaná opätovná výzva pod hrozbou poriadkovej pokuty, zásielky boli sťažovateľovi doručené,

- 14. septembra 2004 sa konalo vo veci pojednávanie, na ktorom okresný súd vec prerokoval, pričom doručenie predvolania na toto pojednávanie sťažovateľovi nebolo vykázané a sťažovateľ na pojednávaní nebol prítomný,

- uznesením zo 14. septembra 2004 okresný súd vyzval sťažovateľa na doplnenie podania (žaloby) s poukazom na rozsudok odvolacieho súdu s tým, že v prípade nesplnenia výzvy bude podanie sťažovateľa odmietnuté,

- uznesením z 8. februára 2005 okresný súd „*konanie voči odporcovi v II. rade o náhradu nemajetkovej ujmy*“ odmietol, sťažovateľ už zastúpený právnu zástupkyňou

podal proti tomuto uzneseniu odvolanie 19. júla 2006, okresný súd naďalej zisťoval pobyt sťažovateľa,

- krajský súd svojím uznesením z 31. mája 2007 zrušil odvolaním sťažovateľa napadnuté uznesenie okresného súdu z 8. februára 2005 (spis sa nachádzal na krajskom súde od 28. decembra 2006 do 17. augusta 2007),

- 4. októbra 2007 okresný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby v lehote 10 dní písomne zdôvodnila zmenu žaloby týkajúcu sa požadovanej výšky nemajetkovej ujmy. Právna zástupkyňa sťažovateľa 19. októbra 2007 doručila okresnému súdu odôvodnenie žaloby a jej čiastočné späťvzatie. Okresný súd na ostatnom pojednávaní 21. novembra 2007 svojím uznesením čiastočne zastavil konanie vo veci. Ďalšie pojednávanie vo veci je nariadené na 30. máj 2008.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľ zároveň namietal aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická

zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Predmetom konania vedeného okresným súdom je žaloba sťažovateľa o ochranu osobnosti proti žalovanému v I. rade (strpenie zverejnenia ospravedlnenia v označených médiách, uloženie povinnosti znášať náklady zverejnenia tohto ospravedlnenia a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy) a žalovanému v II. rade (uloženie povinnosti odvysielat' ospravedlnenie a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy). Napadnuté konanie nie je možné považovať po vecnej stránke ani po právnej stránke za zložité a ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov.

2. Ústavný súd posudzoval priebeh napadnutého konania aj z hľadiska správania sťažovateľa ako účastníka súdneho konania a nezistil takú závažnú skutočnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ťarchu sťažovateľa pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom. Za takúto skutočnosť nie je možné považovať ani nereagovanie sťažovateľa na výzvy okresného súdu na doplnenie dôvodov jeho žaloby v časti požadovanej nemajetkovej ujmy proti žalovanému v II. rade, a to v období, keď už predmetom konania bol len tento nárok sťažovateľa. Uvedenie dôvodov žaloby je právom, a nie povinnosťou žalobcu a v prípade, ak okresný súd považoval dôvody žaloby za nedostatočné, mal možnosť z toho vyvodit' závery pri samotnom meritórnom rozhodnutí veci sťažovateľa alebo posúdení náležitosti jeho podania. Sťažovateľ podal dve námietky zaujatosti voči zákonnej sudkyni, resp. celému okresnému súdu, o týchto však bolo v krátkom čase rozhodnuté, a preto nemohli osobitne prispieť k celkovej dĺžke konania.

3. Pokiaľ ide o postup okresného súdu v posudzovanom konaní, ústavný súd prihliadal na § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Z dosiaľ vykonaných úkonov okresného súdu vyplýva, že priebeh konania okresného súdu v období od podania žaloby 4. marca 1998 až do jeho rozhodnutia vo veci rozsudkom

zo 6. apríla 2001 sa nevyznačuje zbytočnými priet'ahmi v konaní. Nečinnosť okresného súdu spočívajúca v neefektívnej činnosti je však charakteristická pre ďalší priebeh konania po čiastočnom zrušení rozsudku okresného súdu zo 6. apríla 2001 a vrátení veci na ďalšie konanie odvolacím súdom. Jeho nečinnosť charakterizuje posudzované konanie v období od 15. mája 2003 až do podania sťažnosti ústavnému súdu ako celok (obdobie približne 4 rokov), a to osobitne vzhľadom na celkovú dĺžku konania v trvaní viac ako 10 rokov. Ústavný súd preto nepovažuje za potrebné hodnotiť sporadické úkony okresného súdu v tomto období konania (opakované výzvy sťažovateľovi na doplnenie dôvodov jeho žaloby, nariadenie pojednávania po viac ako roku od vrátenia veci odvolacím súdom až po nedôvodné odmietnutie žaloby atď.).

Argumentáciu okresného súdu spočívajúcu v poukazaní na nutnosť zisťovania pobytu žalovaného v I. rade, na nevyhnutnosť odročenia pojednávania v prípade dôvodného ospravedlnenia účastníkov, opakovane vznesené námietky zaujatosti zo strany sťažovateľa, nepreberanie zásielok sťažovateľom a nesplnenie výziev okresného súdu na doplnenie dôvodov jeho žaloby, ktoré mali prispieť k doterajšej dĺžke konania, ústavný súd neakceptoval. Okresným súdom uvedené skutočnosti jednotlivo ani vo vzájomnej spojitosti nemôžu odôvodňovať celkovú neprimeranú dĺžku posudzovaného súdneho konania, ktoré doteraz predstavuje viac ako 10 rokov.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 34/98 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Pretože ústavný súd zistil, že nečinnosťou okresného súdu došlo v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 34/98 k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiadal o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 500 000 Sk z dôvodov uvedených v sťažnosti poukazujúc najmä na dlhotrvajúcu právnu neistotu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 34/98, berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu, ako aj skutočnosť, že namietané konanie nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 80 000 Sk za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. J. O. Ústavný súd úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie sťažnosti a jej podanie) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) v spojení s § 13 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to v sume 2 970 Sk za jeden úkon právnej služby a 2 x 178 Sk režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Úhrada bola priznaná v celkovej sume 6 296 Sk.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný vyplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Podanie právnej zástupkyne doručené ústavnému súdu 17. apríla 2008 nevyhodnotil ústavný súd vzhľadom na jeho obsah (absencia ústavnoprávneho aspektu) ako podanie vo veci samej, a preto odmenu zaň nepriznal.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2008